

**АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ
ЗАКАРПАТСЬКЕ ОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ**

**РЕКОМЕНДАЦІЇ
АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ**

23.08.2017 року

м.Ужгород

№ 03.1-20/46-рк/к

ПАТ «Закарпатгаз»
вул. Погорелова, 2, м.Ужгород

Про вжиття заходів щодо недопущення порушень законодавства про захист економічної конкуренції

Адміністративна колегія Закарпатського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України за результатами розгляду заяви ФОП Лендел І.В. (м. Іршава) щодо недотримання ПАТ «Закарпатгаз» строків погодженням проектної документації з:

- нестандартного приєднання до газових мереж об'єкту по виробництву комбікормів по вул. Маяковського, 68, с. Неветленфолу, Виноградівського району (замовник ПП Семак О.О.);

- нестандартного приєднання до газових мереж об'єкту (літера Г) по вул. Сечені, 71, м. Берегово, , ТУ № ZK022-Туп-313-0417 від 10.04.2017 року (замовник ТОВ «Хірш Пороцель»);

- реконструкції об'єкту по вул. Головній, 63 б, с. Гать, Берегівського району (розділ ГЗП), ТУ № ZK022-Туп-214-0317 від 14.03.2017 року (замовник ПАТ «Племінний завод Закарпатський»),

встановила:

Публічне акціонерне товариство по газопостачанню та газифікації «Закарпатгаз» (надалі - ПАТ «Закарпатгаз») діє на підставі Статуту (нова редакція), затвердженого загальними зборами акціонерів від 28.03.2016 року (протокол № 20).

ПАТ «Закарпатгаз» є юридичною особою, веде самостійний баланс, має розрахункові рахунки в банківських установах, печатку зі своїм найменуванням та інші реквізити.

Юридична адреса: вул. Погорелова, 2, м. Ужгород.

Ідентифікаційний код - 05448610.

Відповідно до Статуту основними видами діяльності ПАТ «Закарпатгаз» є: здійснення підприємницької діяльності з транспортування природного і нафтового газу розподільними газопроводами, постачання природного газу за регульованим та нерегульованим тарифом, експлуатація газових мереж, споруд обладнання і приладів природного і зрідженого газу, постачання та реалізація зрідженого газу, його зберігання, будівництво газових мереж та споруд природного і скрапленого газу тощо.

ПАТ «Закарпатгаз» займається такими видами діяльності за КВЕД:

- 35.22 Розподілення газоподібного палива через місцеві (локальні) трубопроводи;
- 42.21 Будівництво трубопроводів.

Виходячи з вищезазначеного, ПАТ «Закарпатгаз» є суб'єктом господарювання в розумінні абзацу 12 статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції».

ПАТ «Закарпатгаз» здійснює діяльність з розподілу природного газу на підставі ліцензії серії АГ №507328, виданої Національною комісією регулювання електроенергетики України.

Внаслідок технологічних особливостей та умов державного регулювання ринку природного газу, ПАТ «Закарпатгаз» є єдиним суб'єктом господарювання на ринку надання послуг з розподілу природного газу у межах території розташування розподільних газопроводів, які перебувають в його експлуатації та утриманні, і є суб'єктом природної монополії на цьому ринку.

Відповідно до частини 1 статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції» публічне акціонерне товариство по газопостачанню та газифікації «Закарпатгаз» за результатами діяльності 2016 року та січня-квітня 2017 року займало монопольне (домінуюче) становище на ринку надання послуг з розподілу природного газу у межах території розташування розподільних газопроводів, які перебувають в його експлуатації та утриманні з частками відповідно по 100,00 відсотків.

Відповідно до Методики визначення монопольного (домінуючого) становища суб'єктів господарювання на ринку, затвердженої розпорядженням Антимонопольного комітету України від 05.03.2002 №349-р, зареєстрованої в Міністерстві юстиції України від 01.04.2002 №317/6605 (надалі – Методика), досліджено ринок послуг з приєднання до газорозподільної системи.

Встановлення об'єкта аналізу щодо визначення монопольного (домінуючого) становища.

Об'єктами аналізу є:

- суб'єкт господарювання - публічне акціонерне товариство по газопостачанню та газифікації «Закарпатгаз», що здійснює діяльність на ринку послуг з приєднання газорозподільної системи;

- послуги з приєднання до газорозподільної системи, розташованої в територіальних межах Закарпатської області.

Товарними межами ринку є послуги з приєднання до газорозподільної системи.

Географічними (територіальними) межами ринку послуг з приєднання газорозподільної системи є територія Закарпатської області.

Часовими межами ринку послуг з приєднання до газорозподільної системи є 2016 рік та січень-липень 2017 року.

Споживачами ринку послуг з приєднання до газорозподільної системи є фізичні та юридичні особи Закарпатської області.

Згідно з пунктом 1 глави 1 розділу V Кодексу газорозподільних систем, затвердженого постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг від 30.09.2015 № 2494, власники об'єктів будівництва або існуючих об'єктів (земельних ділянок), які фізично не підключені до ГРМ, мають право на приєднання (технічний доступ) цих об'єктів до ГРМ, що на законних підставах перебуває у власності або користуванні (у тому числі в експлуатації) Оператора ГРМ, у порядку, визначеному цим розділом.

За зверненням власника об'єкта чи земельної ділянки (замовника) про приєднання його об'єкта до ГРМ Оператор ГРМ зобов'язаний забезпечити приєднання об'єкта (земельної ділянки) до ГРМ, що на законних підставах перебуває в його власності або користуванні (у тому числі в експлуатації), за умови дотримання власником (замовником) вимог цього Кодексу та чинного законодавства.

Тобто, ПАТ «Закарпатгаз» має виключне право на приєднання об'єкта (земельної ділянки) замовника до газорозподільної системи .

Внаслідок технологічних особливостей виробництва, ПАТ «Закарпатгаз» на ринку послуг з приєднання до газорозподільної системи конкурентів не має і є єдиним в Закарпатській області.

Відповідно до частини першої статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції» публічне акціонерне товариство по газопостачанню та газифікації «Закарпатгаз» за результатами діяльності 2016 року та січня-липня 2017 року займає монопольне (домінуюче) становище на ринку послуг з приєднання до газорозподільної системи на території, де розташовані розподільні газопроводи, які перебувають в його експлуатації та утриманні в територіальних межах Закарпатської області з частками відповідно по 100,00 відсотків.

20 червня 2017 року ФОП Лендел І.В. звернувся до ПАТ «Закарпатгаз» на погодження проектної документації з нестандартного приєднання до газових мереж об'єкту по виробництву комбікормів по вул. Маяковського, 68, с.Неветленфолу, Виноградівського району (замовник ПП Семак О.О.), нестандартного приєднання до газових мереж об'єкту (літера Г) по вул. Сечені, 71, м. Берегово, ТУ №ZK022-Туп-313-0417 від 10.04.2017 року (замовник ТОВ «Хірш Пороцелль»), реконструкції об'єкту по вул. Головна, 636, с. Гать, Березівського району (розділ ГПЗ), ТУ №ZK-Туп-214-0317 від 14.03.2017 року (замовник ПАТ «Племінний завод Закарпатський») (лист від 20.06.2017 № 1/7).

Послуги ПАТ «Закарпатгаз» з погодження зазначених проектів оплачено замовниками, що підтверджується платіжними документами від 20.07.2017 №14XV42609, від 22.06.2017 №17 та від 23.06.2017 №7.

Абзацом 7 пункту 4 глави 2 розділу V Кодексу газорозподільних систем визначено, що при розробці проекту зовнішнього газопостачання, який забезпечував замовник, зазначений проект та його кошторисна частина мають бути погоджені Оператором ГРМ. Погодження проекту зовнішнього газопостачання здійснюється Оператором ГРМ у строк, що не перевищує 15 днів, якщо інше не передбачено законодавством. У цей самий строк надається (у разі наявності) вичерпний перелік зауважень.

Абзацом 2 пункту 8 глави 2 розділу V Кодексу газорозподільних систем передбачено, якщо в технічних умовах приєднання, точка вимірювання (місце встановлення комерційного вузла обліку) буде визначена в газових мережах внутрішнього газопостачання, проект внутрішнього газопостачання має передбачати заходи з організації вузла обліку та кошторисну частину щодо реалізації цих заходів, а сам проект внутрішнього газопостачання в частині організації вузла обліку та кошторису затрат на організацію вузла обліку має бути погоджений з Оператором ГРМ. Погодження здійснюється Оператором ГРМ у строк, що не перевищує 15 днів, або у цей самий строк надається (у разі наявності) вичерпний перелік зауважень.

Пунктом 8 глави 2 розділу X Кодексу газорозподільних систем визначено, що Оператор ГРМ погоджує проектну документацію на реконструкцію комерційного ВОГ впродовж 15 днів з дня її отримання або у цей самий строк (у разі наявності) надає вичерпний перелік зауважень.

У зв'язку з тим, що в строки визначені Кодексом газорозподільних систем ФОП Лендел І.В. не отримав відповідь (інформацію) щодо погодження та/або зауважень до проектів, 10.07.2017 №2/7 він звернувся до ПАТ «Закарпатгаз» з претензією щодо недотримання строків погодження проектної документації.

ПАТ «Закарпатгаз» листом від 17.07.2017 № ZK02/2-Л.В.-2136-0717 повідомило ФОП Лендел І.В. про те, що надані на погодження проекти не можуть бути погоджені, оскільки вони виконані з порушенням вимог ДБН А.2.-32014, ДСТУ Б А.2.4-4:2009, ДБН В.2.5-20-2001, ДБН В.1.1.7-2002, ДБН В.2.5-77:2014, НПАОП 0.00-1.76-15.

Доказів щодо погодження та/або надання зауважень до проектів, наданих ФОП Лендел І.В. листом від 20.06.2017 № 1/7, у строки визначені Кодексом газорозподільних систем ПАТ «Закарпатгаз» не надано.

Внаслідок порушення ПАТ «Закарпатгаз» вимог Кодексу газорозподільних систем, строки погодження проектів та/або надання зауважень до них прострочено на 12 календарних днів.

Таким чином, дії публічного акціонерного товариства по газопостачанню та газифікації «Закарпатгаз» щодо недотримання строків погодження проектної документації на газопостачання об'єктів ПП Семак О.О., ТОВ «Хірш Пороцелль», ПАТ «Племінний завод Закарпатський», передбачених Кодексом газорозподільних систем, містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 2 статті 50, частиною 1 статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді зловживання монополюючим (домінуючим) становищем на ринку шляхом вчинення дій, що призвели до ущемлення інтересів споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.

В ході розгляду заяви ПАТ «Закарпатгаз» листом від 06.08.2017 № zk03.2-ЛВ-2348-0817 повідомило територіальне відділення про те, що проекти по об'єктах ПП Семак О.О., ТОВ «Хірш Пороцелль», ПАТ «Племінний завод Закарпатський» були погоджені та повернуті замовнику 07.08.2017 року.

На підставі викладеного та керуючись статтею 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтею 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції» абзацом 7 пункту 3 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23.02.2001. №32-р., зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 30.03.2001 за №291/5482, з метою запобігання порушень законодавства про захист економічної конкуренції адміністративна колегія територіального відділення,

р е к о м е н д у є :

1. Публічному акціонерному товариству по газопостачанню та газифікації «Закарпатгаз» (ідентифікаційний код - 05448610) вжити заходи по недопущенню дій, що можуть містити ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 2 статті 50, частиною 1 статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції».

2. Про результати розгляду рекомендацій повідомити територіальне відділення у десятиденний строк з дня їх отримання.

Відповідно до частини 2 статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції», рекомендації органів Антимонопольного комітету України підлягають обов'язковому розгляду органами чи посадовими особами, яким вони надані.

Згідно з частиною 3 статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції», за умови виконання положень рекомендацій у разі, якщо порушення не призвело до суттєвого обмеження чи спотворення конкуренції, не завдало значних збитків окремим особам чи суспільству та вжито відповідних заходів для усунення наслідків порушення, провадження у справі про порушення законодавства про захист економічної конкуренції не розпочинається, а розпочате провадження закривається.

Голова колегії

_____

П. Калинич